

KLIMAAT, DUURZAAMHEID EN VERZEKEREN: **WAT KAN JIJ DOEN?**

Het is bekend: de opwarming van de aarde is al meer dan een graad Celsius. Die opwarming kan leiden tot onherstelbare uitputting van het hulpbronnenkapitaal van de aarde, tot migratiestromen van honderden miljoenen mensen door droogte, hitte en verhoging van het waterpeil en tot een enorme afname van de biodiversiteit en het uitsterven van duizenden dieren en planten. De opwarming kan ook gevolgen hebben voor de sociale ongelijkheid: in 2018 leefden 3,4 miljard mensen van een inkomen van minder dan 5,50 euro per dag. Die ongelijkheid is alleen maar groter geworden en zal nog groter worden. Ook moeten we rekening houden met een flinke toename van natuurrampen: overstromingen, bosbranden en hevige stormen. Dit alles wordt ook in Nederland steeds zichtbaarder en voelbaar.

De schade-uitkeringen nemen toe. Wereldwijd vergoeden verzekeraars circa 100 miljard euro aan schades, veroorzaakt door klimaatverandering. Overigens zijn veel klimaatgerelateerde scha-

des lang niet altijd verzekerd; zodat de samenleving met de schade blijft zitten. Vooral in Nederland moeten we – hernieuwd en met veel grotere urgentie – na gaan denken

Ga wat doen; maakt niet uit wat het is, maar wacht niet langer!

over de verzekeraarbaarheid van het overstromingsrisico. Wat overigens haast geen risico meer lijkt te zijn, maar een zekerheid! Verzekeraars adviseren om dan maar geen woningen in de uiterwaarden meer te bouwen, maar dat is ook geen echte structurele oplossing voor het probleem. De verzekeringsbranche krijgt enorm te maken met de gevolgen van de klimaatverandering. Wat te denken van de toenemende storm- en hagelschades? Vraagstukken over verzekeraarbaarheid, schadelast, preventie en over hoe om te gaan met nieuwe risico's nemen toe. Hoe moeten we daar in de verzekeringsvoorwaarden, uitsluitingen en premiestelling op anticiperen? Of moeten we het gewoon niet meer verzekeren?

Huidige benadering

'De kar achter de wagen spannen'. 'Dweilen met de kraan open'. Zo zou je de huidige benadering door de verzekeringsbranche van de

klimaatverandering en de gevolgen daarvan kunnen beschrijven. Natuurlijk moeten we aandacht geven aan de verzekerbaarheid van de gevolgen. Maar op de lange termijn lost dat niets op. Dan houden we de ontwikkeling alleen maar in stand, met als resultaat dat de schadelast met miljarden blijft toenemen en onverzekerbaarheid op de loer ligt. Beter is het om ook, en veel meer dan we nu doen, de aandacht te verleggen naar de oorzaak van deze schades: de opwarming van de aarde. We kunnen nagaan of de verzekeringsbranche een inspanning kan plegen om de opwarming van de aarde te remmen en daarmee de gevolgen beter onder controle te krijgen.

Duurzaam

Duurzaam zijn alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan een gezonde aarde met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen. De Verenigde Naties heeft een agenda opgesteld voor duurzame ontwikkeling over de periode 2015-2030, vastgelegd in zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals, SDG'S). Bekend zijn natuurlijk ook de drie P's: People (mensen, sociaal) en Planet (aarde, ecologisch) en Profit (welvaart, economisch).

Ondersteuning door INSVER

Eind 2021 is INSVER opgericht. Dit Instituut heeft twee doelstellingen:

1. De verzekeringsbranche zelf sneller en beter helpen te verduurzamen;
2. Als branche een bijdrage leveren aan verduurzaming van de samenleving.

INSVER is een platform, een kenniscentrum en ontmoetingsplaats voor iedereen in de verzekeringsbranche. Met een gezamenlijke focus op verduurzaming van het eigen bedrijf, de verzekeringsproducten en de dienstverlening en in het verlengde daarvan de verduurzaming in en van de Nederlandse samenleving. Bij INSVER stimuleren we elkaar om verduurzaming op te pakken en op een hoger level te brengen. INSVER

Figuur: de drie P's

ondersteunt daarin: door kennis en informatie te leveren, ervaringen en best practices te delen en door allerlei praktische tools en formats te verstrekken.

Duurzaam en klimaatverantwoord ondernemen

Hoe kun je iets doen aan de opwarming van de aarde en aan de toenemende ongelijkheid van de verdeling van de welvaart? Dat kan door duurzaam en klimaatverantwoord te ondernemen. Als ondernemer neem je de verantwoordelijkheid om de opwarming van de aarde, de sociale ongelijkheid en bijvoorbeeld het blijvend uitputten van de aarde tegen te gaan.

'Klimaatverantwoord ondernemen' betekent dat je maatregelen gaat nemen binnen je bedrijf (en in samenhang met andere partijen die werkzaam zijn in de keten van de verzekeringsbranche) om het verbruik van fossiele brandstoffen te verminderen (tot nul terug te brengen) en over te stappen op duurzame energie zonder CO₂-uitstoot. Ook kun je concreet gaan werken aan verbetering van de biodiversiteit in en rond je kantoor. INSVER heeft een calculator ontwikkeld voor de verzekeringsbranche, waarmee je uit kunt rekenen wat je CO₂-voetafdruk is: hoeveel ton CO₂-uitstoot veroorzaakt jouw bedrijf. Dit inzicht helpt je om gericht maatregelen te treffen om die uitstoot uiteindelijk tot nul te reduceren.

'Duurzaam verantwoord ondernemen' betekent dat er vrijwillig meer gebalanceerde keuzes worden gemaakt tussen de economische, sociale en ecologische aspecten. Hetgeen zich vertaalt in duurzaam beleid, aangepast personeelsbeleid, een andere kijk op huisvesting en anders omgaan met inkoop, et cetera. Maar bovenal wordt er gekeken welke bijdrage het bedrijf in de lokale en/of nationale omgeving kan leveren aan een meer rechtvaardige en duurzame samenleving. Belangrijkste punt bij klimaat- en duurzaam verantwoord ondernemen is: kom in actie, ga wat doen; maakt niet uit wat het is, maar wacht niet langer.

Motivatie

Ondernemers in de verzekeringsbranche hebben verschillende redenen om duurzaam en klimaatverantwoord te gaan ondernemen. De motieven zijn in drie categorieën in te delen (en veelal is de uiteindelijke motivatie een combinatie van deze motieven).

... omdat het hoort

Steeds meer ondernemers willen iets voor de maatschappij en het klimaat betekenen. Ze zien een kans om met het bedrijf een positieve bijdrage aan de samenleving te leveren. Dat geeft een goed gevoel. Persoonlijke motieven spelen een rol. In grotere bedrijven zien we steeds meer dat het in de 'purpose' of in de 'missie' wordt opgenomen. Ondernemers en bedrijven spelen een belangrijke rol bij het transformeren naar een rechtvaardige en duurzame samenleving: die verantwoordelijkheid wordt steeds meer gezien en genomen. Het hoort bij goed ondernemerschap.

... omdat het moet

De duurzaamheidsvereisten in de verzekeringsbranche nemen toe. Nieuwe wet- en regelgeving is in de maak, waaraan voldaan zal moeten worden. Dit raakt de verzekeringsproducten, de advisering, de beleggingen en de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld de rapportage over duurzaamheid). In de politiek, bij DNB en AFM behoort duurzaamheid en klimaat nu tot de topprioriteit. Daarnaast stellen externe partijen in toenemende mate eisen aan be-

drijven op duurzaamheidsgebied. Zo nemen banken en investeerders duurzaamheid steeds vaker mee als voorwaarde bij kredietverstrekking.

... omdat het loont

Lang is gedacht dat duurzaam en klimaatverantwoord ondernemen alleen maar geld kost. Uit onderzoek blijkt echter juist dat het loont. Het draagt bij aan gemotiveerder en beter te werven personeel (vooral jonge mensen vinden het belangrijk), hogere arbeidsproductiviteit en lager ziekteverzuim. Het levert positieve publiciteit op en lagere bedrijfskosten (minder afval en lagere energiekosten). De klanten (consumenten, bedrijven, organisaties en overheid) vragen steeds meer naar duurzame en klimaatgunstige producten. Maar ook: je klanten moeten zelf steeds duurzamer gaan werken, waarvoor weer aangepaste of nieuwe verzekeringsproducten en extra advies geleverd moet worden.

Nieuwe koers

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben vorig jaar voor een nieuwe koers gekozen: Ondernemen voor Brede Welvaart. Twee van de tien punten uit dit rapport:

1. Wij willen substantieel investeren met het oog op de grote transities die voor ons liggen (digitalisering, nieuwe technologieën, duurzaamheid). Op deze manier dragen wij een land zonder milieuschulden over aan toekomstige generaties met uitstekende mogelijkheden om straks op een duurzame manier in hun brede welvaart te voorzien.
2. Wij nemen als bedrijven verantwoordelijkheid voor zowel de technische als de sociale duurzaamheid van onze activiteiten en benutten onze relatie met leveranciers en klanten om ook hen daarin te stimuleren. Wij omarmen de SDG's van de Verenigde Naties en de daaraan verbonden principes van UN Global Compact.

Over vijf jaar is duurzaam en klimaatverantwoord ondernemen business as usual. Klanten willen alleen nog zaken doen met duurzame ondernemingen. De samenwerkende partijen in de verzekeringsbranche maken ook hun keuzes: adviseurs willen

met duurzame verzekeraars samenwerken én verzekeraars willen met duurzame adviseurs samenwerken.

De hele samenleving verduurzaamt en de verzekeringsbranche moet daarin mee en kan daar zelfs een aanjagende rol in spelen. Wil je dat laatste waarmaken, dan zul je eerst zelf moeten weten wat duurzaam en klimaatverantwoord ondernemen is. Practice what you preach.

Kennis en informatie verzamelen

Kennis en informatie verzamelen over duurzaam en klimaatverantwoord ondernemen is van groot belang. Graag pakt *de Beursbengel* samen met INSVER de handschoen op om de verzekeringsbranche breder en dieper met artikelen over duurzaamheid en klimaat te informeren. Concreet, met voorbeelden en tips en suggesties.

Denk aan voorbeelden, tips en suggesties voor in de bedrijfsvoering van de adviseurs en verzekeraars:

- over hoe je duurzame verzekeringen kunt maken en duurzaam advies verleent;
- over hoe je de CO₂-voetafdruk kunt verlagen en dat ook met je klanten kunt gaan bespreken;
- over wat de SDG's zijn en hoe je die in je bedrijf kunt implementeren;

De hele samenleving verduurzaamt en de verzekeringsbranche moet daarin mee

- over de wetgeving die er is en er nog aankomt en wat je daarmee kunt.

We hopen op deze manier een actieve bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de verzekeringsbranche. ●

J. (Johan) Zwaanswijk en K. (Kees) Dullemond

Johan Zwaanswijk is programmamanager bij NIBE-SVV te Hilversum en tevens hoofdredacteur van *de Beursbengel*. Kees Dullemond is initiator van INSVER, Instituut voor Verduurzaming in de Verzekeringsbranche te Noordwijk, en tevens lid van de redactieraad van *de Beursbengel*.

Draag ook bij!

Heb je voorbeelden of best practices? Of vragen en opmerkingen? Laat het ons weten via beursbengel@nibesvv.nl. We delen/bespreken je inbreng graag op het platform van INSVER (www.insver.nl) en in *de Beursbengel*.